

Balkányi Beszélő

XXVI. évfolyam 4. szám • 2022. április

Fotó: Katona Julcsi

*„Van egy szó, van egy név, valóság, nem álom,
Nekem a legdrágább a világon.
Ez a legforróbb szó, az én leg-szebb Imám,
Amikor kimondom: Anyám,
Édesanyám.”*

Tisztelt balkányi Édesanyák, Nagymamák, Dédnagymamák!

Balkány Város Önkormányzatának nevében Nagy Ferenc költő szavaival köszöntöm Önöket a közelgő anyák napja alkalmából.

A legszebb tavaszi hónap, a virágos május kezdetének első vasárnapján – lassan száz éve, 1925 óta – az édesanyákat, az anyává választ ünnepeljük.

Nincs gyermek, legyen bármilyen korú, akiben ez a szó ne keltené a legnemesebb érzéseket, aki az anyák ünnepére ne készülne megilletődötten, mert mindenki él az édesanya iránti szeretet.

Egy anyának soha nem is számít, milyen idős a gyermeke, mindig törődik vele, aggódik érte, és mindvégig azt mondja neki: kislányom, kisfiam.

Éppen ezért sosem szabad elfeledni, bár egy évben csupán egyetlen, az édesanyákról szóló nap van, ők az esztendő minden napján megérdemlik a törődésünket.

Ez jusson eszünkbe akkor is, amikor ki sem látszunk a teendőknből, és türelmetlenek vagyunk, miközben idős édesanyánk éppen ránk telefonál, hogy megtudja, hogy vagyunk, mi a helyzet az unokákkal. Vagy csupán azért, hogy megossza velünk élményét, örömét, bánatát. Vagy éppen megkérdezze, mikor is ugrunk el hozzájuk, mert már olyan rég láttak.

Rohanó világunkban a legtöbb, amit a virág és a szeretetünk mellé édesanyánknak adhatunk: az időnk, a türelmünk és a figyelmünk!

Kedves Ünnepeltek!

Ezen a szép napon azt kívánom, éljenek sokáig egészségben, családi szeretetben és békességben! Legyenek büszkéik gyermekeikre, és gyönyörködjenek unokaikban! Isten éltesse mindnyájukat!

Pálosi László polgármester

INTÉZMÉNYEK ÉS CIVIL SZERVEZETEK

Hímes tojás, piros tojás...

Április 4-én vette kezdetét tavaszi közösségi kezdeményezésünk, a „Díszítsunk együtt tojásfát Balkányban!” elnevezésű programunk. Az akcióba kapcsolódóknak egészen április 14-ig volt lehetőségük arra, hogy a városunk szívében lévő díszfát saját készítésű húsvéti tojásokkal gazdagítsák.

A tíz nap alatt az általunk megjelölt három helyszín kilenc fácskájára közel 300-an kötöttek szebbnél szebb hímes tojásokat. Köszönjük valamennyi díszítőnek, hogy az ünnepi készülődést a közös élményszerzéssel és közös munkálkodásukkal még teljesebbé tették.

Városi Könyvtár

Fotó: Városi Könyvtár

ÖNKORMÁNYZAT

Megújult a piac

„Amikor helyi termelőtől vásárolunk, befektetünk a jövőnkbe. A haszon egy része a mienk és a közösségünké lesz.”

Régi elképzelés lett valósággá egy olyan termelői piac létrejöttével, amely immáron nincs kitéve az időjárás viszontagságainak, mondta az átadó ünnepségen Pálosi László polgármester. Az új létesítmény a Zöld Város program keretein belül közel

kilencvenmillió forintból épült meg. Beszerzésre került tíz árusító pavilon, megújultak a vízesblokkok, és egy öltözőhelyiséget is kialakítottak. Az ünnepség zárásaként Dr. Vonza Andrásné a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nagykállói Járási Hivatal vezetője, Papp Zsolt György vidékfejlesztésért felelős helyettes államtitkár, Dr. Simon Miklós országgyűlési képviselő és Pálosi László polgármester vágta át a nemzeti színű szalagot.

A képen balról Pálosi László, Dr. Vonza Andrásné, Papp György Zsolt és Dr. Simon Miklós. Fotó: Bakos Zsolt

Választás 2022

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 6-os számú országgyűlési egyéni választókerületében Dr. Simon Miklós megvédte egyéni man-

dátumát, így a következő parlamenti ciklusban is ő lesz térségünk országgyűlési képviselője. Az alábbi táblázat Balkány város 6 szavazókörének eredményeiről ad tájékoztatást. A szavazókörök címe sorszámuk szerint:

Sorszám	TELEPÜLÉS	Szavazókör	VÁL. JOG	MEGÉ. V. POLG.	MEGÉ. ÁRA NYA	Érvényes szavazók száma	DR. SIMON MIKLÓS	ARANY	Tóth Viktor	ARANY	Szatmári Lajos	ARANY	Érv. Szav. Száma	Választó	ELŐZS ARANY	Összesítés	NYOS	Működés
1.	BALKÁNY	1.	785	208	65.33	499	296	57.31	150	31.65	29	5.8	500	323	65.12	149	29.26	26
2.	BALKÁNY	2.	937	677	61.58	955	333	36.34	181	28.52	46	7.7	970	327	62.63	153	29.84	26
3.	BALKÁNY	3.	1079	671	62.19	663	428	64.56	164	24.74	43	6.4	667	455	68.22	159	23.84	39
4.	BALKÁNY	4.	320	177	55.31	174	126	72.41	32	18.39	13	2.4	177	131	74.01	31	17.81	13
5.	BALKÁNY	5.	601	319	63.08	310	165	53.23	34	10.97	19	3.4	315	254	81.30	39	12.38	18
6.	BALKÁNY	6.	997	555	55.67	543	355	65.22	131	24.13	29	5.3	549	370	67.40	138	25.14	23
ÖSSZESEN:			4714	2897	61.55	2754	1793	65.11	680	24.69	176	6.39	2782	1880	67.58	690	24.05	160

Dr. Simon Miklós

1. Kossuth utca 3.
2. Szakolyi út 9.
3. Fő utca 11.
4. Abapuszta 40.
5. Béketelep 48. (Közösségi Ház)
6. Fő utca 11.

INTÉZMÉNYEK ÉS CIVIL SZERVEZETEK

Prah – avagy hogyan (nem) lettünk milliomosok?

„A valóságban a világ nagy, én pedig kicsi vagyok, el vagyok veszve benne. Aztán veszek egy színházjegyet, beülök a nézőtér-

Impresszum

Balkányi Beszélő
Balkány Város Önkormányzatának és lakosságának közéleti lapja

Kiadja Balkány Város Önkormányzata

Szerkesztőség:
Polgármesteri Hivatal
4233 Balkány, Rákóczi utca 8.
Telefon/Fax: (42) 561-000

Felelős szerkesztő:
Katona Zoltánné
Tördelés: Szalay Krisztián
Nyomtatás: Szendeczki Nyomda
ISSN 1786-531X

és felforgató élethelyzetnek: hogyan ér bennünket, amikor beüt az a bizonyos mennykő, azaz hirtelen lottómilliomosok leszünk. Biztosan csak boldogságot hozhat ez számunkra? Mert mi van akkor, ha ez az óriási nyemremény, a sok-sok valós és sablonos, no meg a számtalan nem észszerű cél megfogalmazásán túl, a lehető legrosszabbat hozza ki belőlünk? Netán abszurd félelmeket gerjeszt bennünk, retteget, a megszokott és biztonságot jelentő világunk elvesztésének vízióját... Melyek aztán a lélekbe furakodva, a nyakunkba szakadt „hatalmas” boldogságunkat egy csapásra iszonytató teherre, nyomasztó és elviselhetetlen gondná változtatják. Spiró György komédiájának kisszerű életet élő hőseit, egy negyvenes házaspárt nehéz döntés elé állította a hirtelen jött 600 millió. Hogyan tovább? Tu-

Fotó: Városi Könyvtár

dunk-e még normális életet élni ezek után? A fanyar hangvételű, cinikus humorral fűszerezett, és valljuk be, nem éppen szokványos szituációt feldolgozó előadásban nézőink választ kaphattak ezekre a fontos kérdésekre, és reméljük, újabb kérdésekkel lettek gazdagabbak. Városi Könyvtár

INTÉZMÉNYEK ÉS CIVIL SZERVEZETEK

Egyre többször villog a megkülönböztető jelzés

Az elmúlt esztendőben 41 riasztásból 37 alkalommal kellett kivonulnunk. 12 esetben tüzoltás, 20 esetben műszaki mentés és 5 esetben téves jelzés volt. Minden esetben 7-9 percen belül, kellő létszámmal tudtuk megkezdeni a vonulást. Rögtön szilveszter éjszakáján volt az első, egy balesetes autóhoz. Július 15-én 4 riasztást kaptunk szinte egy időben a rengeteg csapadék miatt. Továbbá riasztottak magántelefonon is, ezeket azonban nem tudjuk figyelembe venni. Minden esetben, amikor tüzoltókra van szükség, a 112-es központi segélyhívót kell tárcsázni. Sikeres pályázatról is tudunk számot adni: az MTSZ (Magyar Tüzoltó Szövetség) által kiírt pályázaton 2 db Bristol bevetési védőruhát, 2 pár tüzoltó védőcsizmát, 1 db tüzoltó védősisakot nyertünk összesen 979.400 Ft értékben. A 2021. évi év 1%-os SZJA felajánlásokból vásároltunk egy kompresszort, amivel az induláskori sűrített levegőt tudjuk előtölteni a gépjárműbe, így kb. 2 perccel tudunk hamarabb indulni. Ez nagyon sok idő annak, aki várja a sziréna hangját. Tért megvilágító lámpa is beszerzésre került, ami éjszakai vonuláshoz nagy segítség. Továbbá idén szereztünk be elektromos meghajtású háti puttonyfecskendőt, walkie-talkie rövid hatótávolságú rádiós beszélőt, nagyteljesítményű kézi lámpát, drótkötelet. Hihetetlenül nagy segítség az Ajaki Tüzoltó Egyesület és az Appsolution Kft. fejlesztése az Ö.T.R.A elnevezésű applikáció, amely információkat küld a káreseményről, helyszínről, egyéb, a riasztáshoz kapcsolódó kiegészítő dolgokról. 2022 első negyedévében már 17 riasztást kaptunk, ami kiemelkedő a korábbi évekhez képest. Sajnos már kettes fokozatú, kiemelt riasztások is előfordulnak a térségünkben. (II-es riasztási fokozatról akkor beszélünk, ha a beavatkozáshoz 2,5-3 raj szükséges. Egész raj esetében 6 főről beszélünk, akik elfoglalják helyüket a gépjárműfecskendőn (tüzoltóautón)). Ez egyértelműen a melegedő időjárásnak köszönhető. Sajnos a mi mindennapjainkra is rányomja a bélyegét, hogy egyre drágábbak az eszközök, az energia, a szolgáltatások és az anyagok is. Ahhoz, hogy biztosítani tudjuk a mindennapi feladataink ellátását, a lakosság életének és értékeinek a megóvását a nap 24 órájában, ahhoz szükség volt/van az önkormányzat támogatására is, amelyet minden évben biztosítanak is a számunkra. Költségvetésünk önkormányzati támogatásáért köszönetünket fejezzük ki Pálosi László polgármester úrnak és a képviselő-testületnek. Közösségi életünk nem csak az aktív vonulásokból áll. Részt veszünk ellenőrző gyakorlatokon, rendezvényeken jelenünk meg, tartunk kisebb-nagyobb bemutatókat, mint például iskolában, óvodában, városnapon stb. Balkányban a tavalyi évben a bölcsődében és mindkét óvodában meg tudtunk jelenni, ahol a gyerekek nagy érdeklődéssel vették körbe az öreg IFA gépjárművünket, és próbálhatták ki a felszerelésünket. Facebook-oldalunkat is egyre többen látogatják. Úgy látjuk, igény van az információ megosztására. Nyáron kirándulást szerveztünk az Öreg-Túr folyóra, szeptemberben pedig egy munkavédelmi oktatással egybekötött lecsófőzés közepette töltöttünk el kellemes délutánt a városi könyvtár mögötti filagóriában. A tavalyi évben három tagunk szerezte/újította meg a megkülönböztető jelzés használatához szükséges PÁV I. vizsgát, illetve ketten indultak a tüzoltásvezető II. 144 órás oktatáson, hogy elméleti és gyakorlati tudásukat bővítsék. A megszerzett tudás mindenkor hasznosnak bizonyult az éles körülmények között. Szöveg és fotó: Szilágyi Ernő

EREDMÉNYHIRDETÉS

Kedves Gyerekek!
Április 7-én lezárult húsvéti képeslapkészítő pályázatunk, melyre sokan küldték el színesebbnél színesebb alkotásokat. Különösen örültünk, hogy a pályaművek elkészítéséhez nem csupán a rajzolást és festést választottátok, hanem bátran alkalmaztátok a montázs, a szívacsfestés, valamint a 3D hatást nyújtó kollázs technikáját is. Ezúton köszönjük meg munkátokat és kreativitásotokat! Döntésünk alapján 7 csodaszép pályamű került képeslapokra. A művek alkotóit április 12-én könyvtárunkban ajándékoztuk meg a munkájukból készített képeslapokkal és egy-egy könyvet és édességet tartalmazó csomaggal.

És, hogy kik voltak a legeredményesebbek?
Barna András (1.b)
Billen Fanni (4.b)
Harazi Dorka Milla (1.b)
Kurucz Leila (4 éves óvodás)
Rau Helga Gabriella (1.b)
Teremi Lilla Flóra (1.b)
Tinkó Csenge és Boros Orsolya (1.b)
Gratulálunk valamennyiüknek!
Városi Könyvtár

MÚLTIDÉZŐ

A Jármtyanya és birtokosai

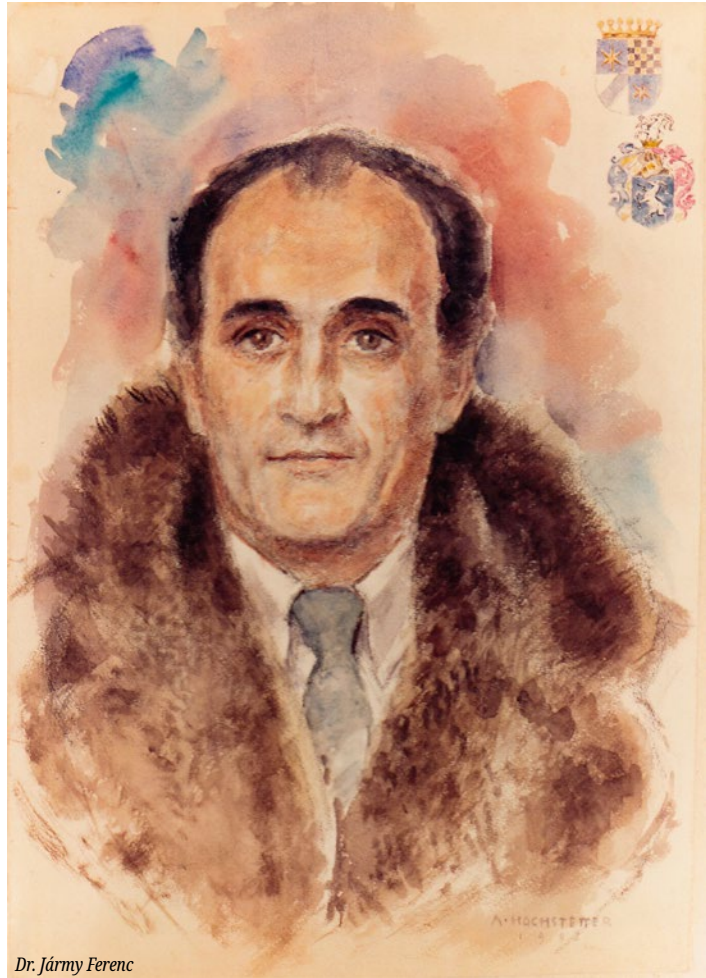
Az Abapusztához tartozó Guthy-birtok Péchy Lászlóné, született Guthy Katalin öröksége volt, mely később két részre osztozott. Péchy Judit Csiffy Lászlóné birtoka lett a Csiffytanya. A mai Jármtyanyaként ismert terület pedig Péchy Katalin Jármty Györgyné lett. A 19. század közepén a Jármtyanya itt élő első birtokosa Jármty Ferenc volt. Pécsújfalusi Péchy Katalin Jármty Györgyné itt, ezen a félreeső tanyáján bújtatta el a világosi katasztrófa után Ferenc nevű fiát. Jármty Ferenc ekkor a több száz éves tölgyfákból álló erdőben, egy kis vadászházban húzta meg magát. Ez a mesébe illő terület lett a mai Jármtyanya. Bona Gábor, Tábornokok és törzstisztek a szabadságharcban 1848-49 című könyvében olvashatjuk: „*Ferenc 1831 körül született. Volt Sárospatakon diák, a szabadságharcban közvitéz, őrmester, 1849. júliusától hadnagy a 48. honvédszászlóaljban. A zászlóaljával részt vett az isaszegi csatában, Budavár ostromában. Az általuk védett komáromi erőrendszert csak 1849. október 2-án adták fel. A várórség tagjai hősiessé viselkedésükért cserébe szab-*

don elvonulhattak, amnesztiát kaptak. Az 1867-es és 1890-es években a Szabolcs megyei Honvédegylet tagja. Szabolcs megye törvényhatósági tagjaként halt meg Komorón 1904-ben.” A halásos ágyán a volt felesége, báró sédeni és kisbistercei Ambrózy Etelka ápolta.

Dr. Jármty Györgyné Péchy Katalin

A Harmadik katonai felmérés térképén 1872 és 1884 között az általunk ismert mai Jármtyanya közelében jelöltek más Jármtyanyát is. Jármty László (1902-1991), aki családja történetét igen szíven viselte, fiának, Tamásnak írt visszaemlékezésében így emlékezik nagyapja birtokára. „Nagyapám, Ferenc az apai vagyonból semmit sem kapott, viszont övé lett az anyai hozomány, Balkány határában Abapusztán kb. 500 hold homok, erdő, mocsár, tanya, lakóház nélkül. Balkány község határában levő Abapusztán családunknak két birtoka volt. A „Nagyanya”(a mai Jármtyanya) kb. 500 hold, az volt a Péchy Katalin hozománya és a „Kistanya” az Ambrózy nagyanyám hozományából vásárolt 329 hold föld, mely a Csiffy-tagkeleti mesgyés szomszédja volt. Később, a birtokhoz még hozzá-

Dr. Jármty Ferenc

vásároltak az eladóvá vált Megyerytanyából 100 hold földet, de ezt a kezdődő világgazdasági válság és a szélsőséges időjárás következtében, és a banki kamatok emelkedése miatt 1929 őszén Gödény Istvánnak eladták.” Jármty László a naplójában így ír erről: „1928-1929 telén bár csak talán egy hétig tartó olyan hideg fagy volt, apám életén át ilyenre még nem volt példa. 34 fokot mértek 0 fok alatt. Hótakaró meg alig volt, majdnem semmi, mert a fagy előtt olyan szélviharok voltak, hogy minden havat a fasorokba sepertek, takaratlanul hagyva a földeket. Kifagyott minden, 150 holdnyi őszi vetés, búza, rozs. Kifagyott majdnem 30 kat. hold szőlő. 80 - 100 éves tölgyfák hosszában végigrepedtek és a repedések mentén el lehetett menni amint a földön folytatódott.” A Jármtyanya lakossága jóval több volt ezekben az időkben, mint manapság. 1920-ban 70-en, míg

1930-ban 115-en laktak ezen a tanyán. A megyei monográfiák is megemlíti a Jármtyakat. Híres volt Jármty Ferenc abai gulyája. De elismeréssel beszéltek Jármty József szép fogatairól is.

A Jármtyanya kastélykertjének fát, bokrait Jármty Ferenc kezdte el telepíteni. De a legnagyobb még ma is meglévő faóriás nem csak az ő nevéhez kötődik.

A tanya fenyőfa gyűjteményének talán legjelentősebb példányát a mamutfenyőt 1855-1860 körül ültette – a szájhagyomány szerint – nemes Finta József. A régen kiterjedt Finta család leszármazottai mindig keresztnév nélkül említették a fa ültetőjét Így: Azt a nagy fát egy Finta ültette. Ezért kétségeim voltak a keresztnévvel kapcsolatban. Arra gondoltam, hogy Jármty József keresztnévvel forrhatott össze a faültető Finta keresztnéve, mert nem találtam ekkor még a Jármty és a Finta család

közt kapcsolatot, de olyan József keresztnévűt sem a Finta családban, akire a kora alapján ráillett volna a faültető szerep. Későbbiekben lettek adataim 1770-es évek elejéről Finta Miklós és Jármty Mária közt Balkányban kötött házasságról és a Finták bökényi földbirtokáról, mely szomszéd volt a Jármty-földekkel. Ebben az időben a rokoni kapcsolatot a két család között így már bizonyított. Érthetőbb lehet az is, hogy a Finta család egy tagja miért ültetett fát a Jármtyak kastélykertjében. Így ez ügyben már egy lépéssel előrébb vagyunk.

De nézzük, Jármty Ferenc után kik is voltak még birtokosok a Jármty tanyán.

(Külön köszönöm az adatok gyűjtésében nyújtott segítséget Dr. Bakay Máriának.)

Jármty József (Eperjeske, 1863.12.01. - Abapuszta, 1926. 11. 27.) katonatiszt, nemzetgyűlési képviselő, Szabolcs megye törvényhatósági bizottságának tagja. Abapusztai (Jármtyanya) földbirtokos. Jelentős szőlőtelepítése volt a Jármty tanyán. Első felesége, teljes nevén, báró Marie Carolina Mária Julianna Guidobaldina Augustia Helena Terézia Ludovika Erzsébet Amelin de Sainte. Második felesége kassai és lublóvári Raisz Margit volt. Első házasságából két fia született Ferenc és Aladár. A másodikból két leány, Eleonóra és Erzsébet. Erzsébet hajadonként a Jármty-

tanyán a kastélytól messzebb lakott egy kis parasztházban. dr. Jármty Ferenc (Debrecen, 1895.07.25-Budapest, 1980.01.18) tartalékos főhadnagy az I. világháborúban. A családi visszaemlékezések szerint, orosz hadifogságba esett Aladár testvérevel, ahonnan kalandos körülmények között Sanghajon keresztül hajón jutottak haza. A család csak egyikőjüknek tudott útiköltséget küldeni. Így a testvérpár másik tagja a hajó rakterében szállított szén között bújt el. Majd hazafelé tartva, mikor fény derült, hogy illetéktelenül tartózkodik a hajón, az úton ledolgozva az útiköltséget kerültek haza. Testvére Aladár buenos aires-i visszaemlékezésében is elérzékenyülve emlékszik vissza a Jármtyanyára és parkjára: „*Ez volt a mi templomunk, amelynél szebbet én világcsavargásomban sehol sem láttam*”.

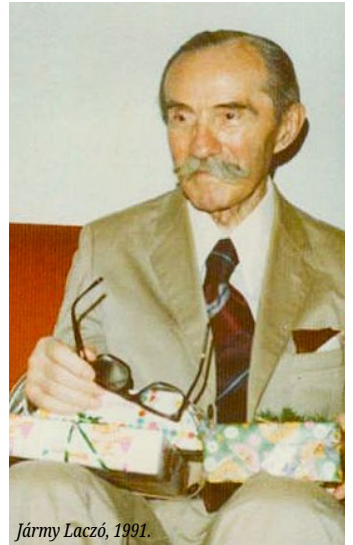

Jármty Attila

Jármty Tihamér (Budapest, 1923. 09. 10. - Bécs, 2007. 10. 14.) Sopronban járt katonaiskolába, tehetséges atléta volt. Előbb hadapród őrmester, később huszár zászlós. Öccse Attila 1944-ben eltűnt az erdélyi hadszíntéren. Tihamér 1944. szeptember 13-án, és az azt követő napokban többszörösen kitűnt bátorságával a második világháborús harcokban. Közvetlen parancsnoka Scossa Pál főhadnagy felterjesztette Magyar Arany Vitézségi Éremre, melyet meg is kap. 1945. 02. 23 -ai távirat szerint Jármty Tihamért a nemzetvezető szívesen látta volna a hivatalos katonai állományban, amennyiben azt maga is kérte volna. De ez nem történhetett meg, mert az élete óriási fordulatot vett. A háborúból vesztésként szállt ki Magyarország, és egy új világrend alakította át az emberek és Jármty család sorsát. 1946-ban a kastély parkjának fát Elemér vágatta ki és adta el. Talán előre látva, megérezve a politikai változások előszelét. Ő volt a Jármtyanya utolsó birtokosa. 1953-ban a kastélyról az utolsó fényképet

ő készítette. Még ebben az évben sielt a tanyán. 1956-ban emigrál, majd később Bécsben elvégzi az építészeti főiskolát.

A birtokot építő, gyarapító férfiak mellett voltak a családban erős nők is, akik tetteikkel, gazdasági érzékükkel hozzátek a gyarapodó családi vagyon alakulásához. Nemcsak tetteik, hanem hagyományaik is erősítették a család vagyoni helyzetét és összetartozásukat. Br. Ambrózy Etelka naplótöredéke szerint egy kislány révén került a Jármty családba egy türközköves fülbevaló, amelynek a későbbiekben a családban nagy jelentőséget tulajdonítottak. Ez volt a "Katalin-fülbevaló". A kislány, Katalin tatár fogságba került, ahonnan a hozzátartozói 13 éves kora körül váltságdíjért kiváltják. Ez a kislány hozta haza a fülében pár fülbevalót, melyről később úgy rendelkezett, hogy ezután mindig csak Katalin nevű leszámazottja örökölje. Így került a kis fülbevalópár anyáról leányára, vagy épp nagymamáról unokára. Katalinról Katalinra... Később ennek a kislánynak a leszármazottai kerültek a Jármty családba. A fülbevalók nemcsak díszítették tulajdonosát, hanem a Katalinok, és a Jármtyak így, viselésével is tisztelegtek a felnőtt nőként kemény, erős, sokszor a férfiakat is meghazudtoló teherbírási, a fülbevalót viselő női családtagok és később a fülbeva-

Jármty Laczó, 1991.

lót szintén viselő Péchy Katalin előtt is. És tényleg, minden tisztelet megérdemelt Péchy Katalin is, hiszen neki volt köszönhető, hogy a Jármty család megvethette lábát e homokon és a 19. század második felére egy komoly birtokuk nőhetett ki az akkori 4-500 éves fák alkotta őstölgyes rengetegben. Katalin a birtokain a munkákat rendszeresen nyomon követte. Csalást, hazugságot nem tűrt, mindig ellenőrizte a birtokok számadásait. Öltözködését az egyszerűség jellemezte, ékszer is csak a Katalin-fülbevalót és a jegygyűrűjét viselte. Rendszeresen támogatta az iskolákat, de adakozott harangra, orgonára is. Komolyan vette, hogyha neki megadatott a jó mód, akkor abból vissza is juttat a nemzete javára.

Molnár Zoltán

Jármty József

Kutya egy helyzet

Április első napjaiban szokatlan látványra figyelhettünk fel a könyvtár parkolójában, az egyik villanyoszlophoz rögzítve egy méretes ketrec éktelenkedett. A ketrec oldalán lévő információs tábláról megtudtuk, hogy egy élvefogó kutyacsapdáról van szó, amit az önkormányzat helyezett ki. A csapda kihelyezésének okairól kérdeztük dr. Tóth Jánost, városunk jegyzőjét.

Jegyző úr! Sokaknak szemet szúrt a belvárosban elhelyezett kutyacsapda, elmondaná, hogy miért volt szükség a kihelyezésére?

Alighanem minden balkányi találkozott már a tavaly október, november óta a belvárosban kóborló fehér kutyával. Mivel a belterületen kóborló ebek befogása az önkormányzat feladata, ezt a kutyát is megpróbáltuk befogni, azonban az eb minden egyes alkalommal elmenekült. A számtalan sikertelen kísérlet után tavaszra égetően sürgőssé vált a kutya elfogása, biztosra vettük ugyanis, hogy vemhes, ezért utolsó esélyként gyártattunk egy csapdát. Végül mégsem az, hanem egy állatharát házaspár fogta be a kutyát, akiknek ezúton is köszönjük a segítségüket! Az állat menhelyre került, már tülesett az ivartalanításon és a szükséges gyógykezeléseken, örökbefogadójára vár.

A csapdát viszont nem tehetjük el, valószínű, hogy a közeljövőben újra szükség lesz rá.

Ilyen sok kóbor kutya van Balkányban?

Sajnos igen, még csak április közepét írjuk, de idén már kilenc kóbor kutyát fogtunk be. Hatot sikerült menhelyre juttatni vagy civil állatvédők segítségével gazdásítani, hármat pedig a Szerződött ebrendezésünk, az Egyeki Gyepmesteri Telep vitt el. Nyomon követtük a gyepmesteri telepre került kutyákat is, szerencsére egyet gazdásítottak, kettőt

pedig menhelynek adtak tovább, tehát egyetlen balkányi kutyát sem kellett elaltatniuk.

Ezek szerint, ha a gyepmesteri telep nem tudja továbbadni a kutyákat, elaltatják őket? Ha kiszökik a kutyám, elképzelhető, hogy a gyepmesteri telepen elaltatják?

Erre szerencsére elég kevés az esély. Egyrészt január 1-jén hatályba lépett egy új kormányrendelet, mely szerint a kóbor ebek életét a befogástól számított 45 napig tilos kioltani, és utána is csak akkor megengedett, ha a gazdája nem jelentkezik, vagy ha az állatot magánszemély nem fogadja örökbe, vagy egy menhely nem veszi át. Másrészt a felelős állattartóknak attól sem kell tartaniuk, hogy gyepmesteri telepre kerül a kedvencük, ugyanis minden befogott kutya vizsgálatát chipolvasással kezdjük, és ha van chip az állatban, hazajuttatjuk.

2013 óta minden, 4 hónaposnál idősebb ebet kötelező mikrochippel megjelölni, azonban sajnos azt tapasztaljuk, hogy ennek a kötelezettségnek nagyon kevesen tesznek eleget. Az idei kilenc kóbor kutyánkból egyetlen egyben volt chip, és az is csak a kutya első tulajdonosának adatait tartalmazta, aki már évekkal ezelőtt elajándékozta az állatot.

A chip tehát nem csak kötelező, gyakorlati haszna is van, de figyelniük kell arra, hogy a chipen tárolt adatok változását jelezzük az állatorvosunknak.

Tavaly nyáron zajlott az ebösszeírási, az ott összegyűjtött adatok nem segítenek a kóbor állatok hazajuttatásában?

Sajnos erre az ebösszeírás nem igazán használható. Ugyan az adatszolgáltatás kötelező, de mindössze 247 bejelentést kaptunk. A bejelentett kutyák mind chipeltek, így az ő azonosításuk biztosított, a kóbor ebek pedig a vélhetően többször ennyi, be nem jelentett és chippel sem rendelkező kutya közül kerülnek ki. Nagyobb baj, hogy a chippel nem rendelkező kutyák valószínűleg a veszethez elleni kötelező oltásukat nem kapták meg. Egy kormányrendelet szerint ugyanis az állatorvos az állat kezelése előtt köteles ellenőrizni, hogy az állat transzponderrel jelölt-e, így ha kapott volna oltást az eb, biztosan fény derül a chip hiányára is. A veszethez kérdéses sokan sajnos nem veszik komolyan, mondván, hogy évek óta nem fordult elő Magyarországon, így nincs mitől tartaniuk. Ez azonban ma már nem igaz, épp a napokban tettük közzé a megyei főállatorvos hirdetményét arról, hogy Romániában, a határtól alig 20 km-re veszett rókat találtak, illetve a háború sújtotta Ukrajna felől is érkező fertőzött állatok.

Minden állattartót nyomatékosan kérek tehát, hogy gondoskodjon a kutyája „bechipeléséről” és oltásáról. Az állatvédelmi törvény szerint a chip beültetéséért és regisztrációjáért legfeljebb 3500 Ft-ot kérhet az állatorvos, ez talán még az az összeg, amit

ki tud gazdálkodni az, aki kutyát akar tartani, ahogy a veszethez elleni oltás évi 5000 Ft körüli költségének is bele kell férnie.

Nagyobb költséget jelent a kutya ivartalanítása, ami nem kötelező, de a nem kívánt szaporulat megakadályozásának egyetlen biztos eszköze, emellett kedvencünk ivarszervi megbetegedésének kockázatát is kizárhatjuk vele. Az állatvédők és az állatorvosok is egyetértenek abban, hogy a fenti okok miatt minden, nem tenyésztésre szánt kutyát ivartalanítani kellene.

Valóban ez lenne az ideális, de tudjuk, hogy sokaknak gondot okoz az állat kötelező költségeinek előteremtése.

Ezzel lehet, hogy sokak rosszul látását kiváltom, de kimondom: akkor nem kell kutyát tartani, ez senkinek sem kötelező. Ha viszont mégis az ebtartás mellett dönt valaki, akkor kötelessége a jogszabályi előírásoknak megfelelően, a jó gazda gondosságával tartani az állatot. A jó gazda gondossága az állatvédelmi törvény szerint olyan alapvető dolgokat foglal magába, mint a megfelelő etetés-itatás, fedett kutyaház biztosítása, a kutya egészségügyi ellátása, szűkésbiztos kerítés létesítése, de ide tartozik a kutya mozgásigényének kielégítése és a képzése is. Azok az idők már elmúltak, amikor a kutyát láncra verve tarthatták, hogy legyen, ami ugat, ha idegen jár az utcán. Állandó jelleggel már korábban sem lehetett kikötni a kutyát, a

kedvtelésből tartott állatok tartásáról szóló kormányrendelet január 1-jétől viszont gyakorlatilag teljesen megtiltotta a láncra tartást. A kutyát immár kizárólag átmeneti jelleggel lehet megkötöni, akkor, ha gyógykezelése, ápolása szükséges, akkor, ha veszélyesen viselkedik, és csak a veszélyeztetés idejére, akkor, ha a közlekedésbiztonságot veszélyeztetné, illetve az állatról emberre terjedő betegség megelőzése érdekében, a kutya betegségének idejére.

Mivel tilos a kistestű ebet 10 m²-nél, közepes testű ebet 15 m²-nél, nagytestű ebet 20 m²-nél kisebb területen tartósan tartani, az állandó kennelben tartás sem lehet opció. Tudom, bosszantó, ha egy kutya tönkretesz a szép virágoskertet, vagy kikaparja a veteményt, de a szigorú állattartási előírásoknak akkor is meg kell felelni.

Nem tart attól, hogy a szigorú szabályokat sokan nem fogják vállalni, és inkább szélnek eresztik a kutyáikat?

Ez a probléma sajnos már régen létezik, évek óta tapasztaljuk, hogy a tavaszi eboltások előtt megugrik a kóbor kutyák száma. Ugyanakkor arra kérem az állattartókat, hogy ezt a gyakorlatot mellőzzék, hiszen aki az állatot elűzi, elhagyja vagy kiteszi, állatkínzást követ el, és akár két év szabadságvesztéssel is büntethető.

Aki semmiképpen sem tudja biztosítani az állat megfelelő ellátását, vegye fel a kapcsolatot a környékbeli menhelyekkel. Ők ugyan szinte állandó teltházzal működnek, nem biztos, hogy be tudják fogadni az állatot, de talán tudnak ajánlani egy másik szervezetet, ahol el lehet helyezni a kutyát. Az önkormányzat is létesített két ideiglenes kennelt a hivatal udvarán, végszükség esetén mi is be tudjuk fogadni a kutyákat addig, amíg menhelyi vagy gyepmesteri segítséget nem kapunk.

Településünkön március hónapban négy pár fogadott egymásnak örök hűséget:

Simon Tibor és Balog Vivien,
Shtraus Artur és Ploszkina Marija Jurijivna,
Vékony Sándor és Bánkövi Otília,
Nagy András és Korbeák Mónika.

Házasságkötésükhöz szívből gratulálunk!

Magyar Imre

Gólyahír

Gondon Benett	2022. 03. 18.
Balla Andrea	
Magyar Imre	2022. 03. 20.
Horváth Réka	
Lorberer Milla	2022. 03. 23.
Gebri Zsuzsanna	
Vadász Linett Ilona	2022. 03. 28.
Vadász Kinga	

Egészségben, sikerekben, boldogságban töltött hosszú életet kívánunk!

Fotó: Katona Julcsi

Gondon Benett

Halottaink

Szentmiklósi Sándor (67)
Czirják Miklós (74)
Nagy Sándorné (79)
Kegyelettel emlékezünk városunk elhunyt lakosaira.
Kissné Boros Anikó anyakönyvvizsgáló

Lorberer Milla

REJTVÉNY • 14 ÉVEN ALULIAKNAK

Kedves Gyerekek!

Kutassatok, kérdezzetek, aztán írjátok meg nekünk, mikor tették le a Kossuth utcai római katolikus templom alapkövét?

A helyes megoldást – nevetek és címetek megjelölésével – a balk.konyvtar@gmail.com címre várjuk május 15-ig. Játékra fel! Az előző hónapban feltett kérdésünkre a helyes válasz:

A Balkányi Gyula által alapított patika neve Fehér kigyó volt, első gyógyszerésze Kékesi Imre.

Városi Könyvtár

TUDTA-E?

Tudta-e,...

hogy Balkányban négy oroszlán „élt”?

Az 1850-es években készült öntöttvas oroszlánok Gencsy Ferenc altábornagy kecskéspusztai síremlékének díszai voltak. (Balkányból való távozásukkal és későbbi sorsukkal kapcsolatban a Balkányi Beszélő 2020. évi februári és márciusi számában olvashat bővebben.)

A darabonként közel 100 kg súlyú állatok 1954 óta a Jósza András Múzeum tulajdonában vannak. Városi Könyvtár

A kép a Jósza András Múzeum bejáratánál készült 2020-ban. Fotó: Katona Julcsi

„Amennyiben a másik fél érzékeli, hogy asszertív beszélgetőpartnerrel áll szemben, nagy esély van rá, hogy végig higgadt marad; értékelve és egyenrangúnak érzi magát, ...”

Fotó: Getty Images

Asszertív kommunikáció, avagy kapcsolataink megmentője

Kapcsolataink köré szerveződik az egész életünk; azok lehetnek mozgatórugóink, hátráltatóink, szövetségeseink, ellenlábasaink, lehetnek mélyek és felszínesek, szabadon választottak és elszakíthatatlanok. Egy biztos: ha fontos számunkra az adott kötelék, legyen az munkahelyi vagy társas kapcsolat, a kommunikációra tudatosan figyelniünk kell. Fordítsuk tekintetünket az asszertivitás, azon belül is az asszertív kommunikáció felé!

Az asszertivitás egy szóval önérvényesítés. Tekintsünk rá úgy, mint egy komplex készségre, amely megnyilvánul az ember mentalitásában, eszköztárában, illetve viselkedési mintáiban. Az asszertív kommunikáció célja az érdekegyesítés, ahol a két fél perspektívája ugyanolyan mértékben mérvadó. Érdemes tudatosan megválasztani a kommunikációs és viselkedési mintáinkat. Az esetek többségében az alap hozzáállásunk emberekhez, helyzetekhez visszaköszön és életünk minden területére hatással van. Az asszertivitás felé az önismereten keresztül vezet az út. Jól kell magunkat ismerni ahhoz és tisztában kell lenni a saját

gyengeségeinkkel, hogy a másik fél felé elfogadással forduljunk és meglássuk benne „az embert”. Vannak élethelyzetek, amelyekben rendre ugyanúgy reagálunk, mivel rossz beidegződéseink mindenkinél vannak. A „séma” konfliktusainkból önreflexióval, a változásra való törekvéssel és sok gyakorlással léphetünk ki. Miről ismerszik meg egy asszertív személy? Nyíltan fogalmaz, őszinte, minden esetben célja az érdekegyesítés, tiszteletben tartja a másik fél véleményét, nem ítélkezik és személyében nem sérti meg a másikat, a problé-

mát objektívan közelíti meg. Az asszertív ember sosem passzív, passzív-agresszív vagy agresszív – ezen viselkedéstípusok sosem pozitív irányba mozdítják az emberi kapcsolatokat és a konfliktushelyzeteket. Amennyiben a másik fél érzékeli, hogy asszertív beszélgetőpartnerrel áll szemben, nagy esély van rá, hogy végig higgadt marad; értékelve és egyenrangúnak érzi magát, nem támad és nem védekezik, hiszen őt sem támadják, biztonságban érzi magát a szituációban, hiszen nincs sarokba szorítva, élhet a választás lehetőségével. Ne fe-

„Vannak élethelyzetek, amelyekben rendre ugyanúgy reagálunk, mivel rossz beidegződéseink mindenkinél vannak.”

Fotó: Getty Images

ledjük, mindig önmagunkról és a saját érzéseinkről beszéljünk, kerüljük a „már megint”, „te mindig” mondatkezdéseket – mindenki tapasztalta már, hogy az így elkezdett „beszélgetések” ritkán végződnek jól.

Mit ad még nekünk az asszertív kommunikáció és mit ne várjunk? Egy biztos: önazonosak maradhatunk általa, nem kell álarc mögé bújnunk, nem kell játszmákban gondolkodnunk. Kitartó gyakorlással sokat tanulhatunk saját magunkról, személyiségünk fejlődik. Kapcsolataink szintet léphetnek, elmélyülhetnek és pozitív irányba fejlődhetnek. Jegyezzük meg: az asszertivitás nem egyenlő a manipulációval! Legyünk tudatában, hogy nem minden szituációt lehet vele megoldani, garancia nincs rá, hogy a másik fél úgy cselekszik/viselkedik, ahogyan azt mi szeretnénk. Magunktól se várjuk el, hogy mindig asszertívak legyünk, nem életszerű! Vannak helyzetek, amelyekben más, célravezetőbb stílust érdemes alkalmazni.

Tanuljunk meg jó hallgatóság lenni és értékeljük, ha ezzel egyidejűleg értő fülekre találunk. Jegyezzük meg: a kommunikáció (a mosoly mellett) a legrövidebb út két ember között. Soha ne becsüljük alá az erejét!

Dalanics-Sipos Gabriella
EFI mentális egészségfejlesztő

Egészségfejlesztési Iroda Nagykállói Járás
4320 Nagykálló, Szabadság tér 13.
Telefon: 42/563-850
E-mail: efi.nagykallo@gmail.com

